

DEPUTAT ÎN PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint 105

www.parlament.md

22 02 2016

LP nr. 01

Biroului Permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În temeiul articolului 73 al Constituției Republicii Moldova și în conformitate cu prevederile articolului 47 din Regulamentul Parlamentului, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative (*Legea nr.837-XIII din 17 mai 1996 cu privire la asociațiile obștești, Codul fiscal nr.1163-XIII din 24 aprilie 1997, Legea nr.125-XVI din 11 mai 2007 privind libertatea de conștiință, de gândire și de religie*).

- Anexă:** 1. Proiectul legii
2. Nota informativă

Deputați în Parlament:

L. Palshovici
C. Conola
C. Geceruschi
T. Deciu
D. Dyocher
R. Apolocher

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr. <u>49</u>	
<u>22</u>	<u>02</u> 2016
Cra	

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

pentru modificarea și completarea unor acte legislative

* * *

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Legea nr.837-XIII din 17 mai 1996 cu privire la asociațiile obștești (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.153–156 BIS), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 2:

la alineatul (4¹) după cuvintele „Organizațiile necomerciale” se completează cu cuvintele „cu statut”

2. La articolul 30¹, la alineatul (4) litera c) se exclude

3. Articolul 31:

alineatul (11¹) va avea următorul cuprins:

“(11¹) În termen de cel mult 7 zile calendaristice de la atribuirea statutului de utilitate publică, Comisia de certificare publică pe site-ul Ministerului Justiției lista actualizată a organizațiilor necomerciale cu statut de utilitate publică.”

4. Articolul 31¹ alineatul (1):

litera d) va avea următorul cuprins:

“d) inițiază procedura de retragere a certificatului de utilitate publică dacă asociația nu corespunde condițiilor de atribuire a statutului de utilitate publică sau dacă documentele prezentate conțin informații false;”

la litera e¹) după cuvintele „a organizațiilor necomerciale” se completează cu cuvintele „cu statut”

litera j) va avea următorul cuprins:

“j) publică pe site-ul Ministerului Justiției lista actualizată a organizațiilor necomerciale cu statut de utilitate publică.”

5. La articolul 32² alineatul (3) se exclude

6. La articolul 32⁵, alineatul (2) litera e¹) se exclude

7. Articolul 33³ va avea următorul cuprins

“**Articolul 33³.** Desemnarea procentuală și utilizarea mijloacelor financiare obținute în urma acesteia

(1) Au dreptul de a beneficia de mecanismul de desemnare procentuală organizațiile necomerciale care întrunesc cumulativ următoarele condiții:

a) desfășoară activități de utilitate publică în conformitate cu art. 30;

b) activează timp de cel puțin un an până la înregistrarea în lista beneficiarilor desemnării procentuale;

c) nu au datorii la bugetul public național pentru perioadele fiscale anterioare.

(2) Cererea de participare la mecanismul de desemnare procentuală se depune la Ministerul Justiției în modul stabilit de Guvern.

(3) Mijloacele financiare obținute în urma desemnării procentuale pot fi utilizate:

a) în scopul susținerii activităților prevăzute la art. 30, într-un termen ce nu depășește două perioade fiscale după perioada fiscală în care a fost efectuată desemnarea. Termenul poate fi prelungit, la cerere, cu încă o perioadă fiscală, în modul stabilit de Guvern. În caz contrar, sumele se restituie la buget;

b) pentru acoperirea cheltuielilor administrative în mărime de 50% dacă suma obținută este de până la 50000 lei, 40% - între 50001 și 100000 lei; 30% - între 100001 și 500000 lei; și 25% - între 500001 lei și mai mult. Cheltuielile administrative nu pot depăși suma de 250000 lei.

(4) Organizațiile necomerciale care au beneficiat de desemnări procentuale vor prezenta rapoarte de utilizare a mijloacelor financiare obținute în urma desemnării procentuale în modul stabilit de Guvern.”

8. Articolul 33⁴ va avea următorul cuprins:

“**Articolul 33⁴**. Răspunderea pentru utilizarea neconformă sau neraportarea privind utilizarea mijloacelor financiare obținute în urma desemnării procentuale

(1) Organizațiile necomerciale și persoanele cu funcții de răspundere din cadrul acestora care încalcă prevederile legale privind utilizarea mijloacelor financiare obținute în urma desemnării procentuale și nu raportează privind utilizarea acestor sume poartă răspundere în conformitate cu legislația și restituie în buget suma utilizată contrar legislației sau neraportată.

(2) Organizațiile necomerciale care încalcă prevederile legale privind utilizarea mijloacelor financiare obținute în urma desemnării procentuale sau nu raportează modul de utilizare a acestora vor fi excluse de la participarea la mecanismul de desemnare procentuală pe o durată de doi ani, cu publicarea listei pe pagina web a Ministerului Justiției.”

Art.II. - Codul fiscal nr.1163-XIII din 24 aprilie 1997 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007), cu modificările ulterioare, se completează după cum urmează:

1. Articolul 8:

la alineatul (1) litera d) cuvintele ”organizațiile necomerciale de utilitate publică, cultele religioase și părțile componente ale acestora, dacă nu are datorii la bugetul public național pentru perioadele fiscale anterioare” se înlocuiesc cu cuvintele “beneficiarii desemnării procentuale, potrivit art. 15²”

2. Articolul 12:

la punctul 15) cuvintele “organizațiile necomerciale de utilitate publică, cultele religioase și părțile componente ale acestora, dacă nu are datorii la bugetul public național pentru perioadele fiscale anterioare” se înlocuiesc cu cuvintele “beneficiarii desemnării procentuale, potrivit art. 15²”

3. Articolul 15² va avea următorul cuprins:

“**Articolul 15²**. Desemnarea procentuală

(1) Contribuabilul persoană fizică care nu are datorii la impozitul pe venit pentru perioadele fiscale anterioare este în drept de a desemna un quantum procentual de 2% din suma impozitului pe venit calculat anual la buget către

beneficiarii indicați la alin. (3), începând cu 1 ianuarie a anului de desemnare până la data depunerii declarației cu privire la impozitul pe venit, în modul stabilit de Guvern.

(2) Beneficiarii desemnării procentuale sunt:

(a) organizațiile necomerciale care desfășoară activități de utilitate publică în conformitate cu art. 30 al Legii cu privire la asociațiile obștești, cu condiția că acestea își desfășoară activitatea timp de cel puțin 1 an până la înregistrarea în lista menționată la alin. (4) și nu au datorii la bugetul public național pentru perioadele fiscale anterioare și

(b) cultele religioase și părțile componente ale acestora care desfășoară activități sociale, morale, culturale sau de caritate, cu condiția că acestea își desfășoară activitatea timp de cel puțin 1 an până la înregistrarea în lista menționată la alin. (4) și nu au datorii la bugetul public național pentru perioadele fiscale anterioare.

(3) Lista beneficiarilor desemnării procentuale este stabilită anual de Ministerul Justiției și se publică pe pagina web a Ministerului Justiției până la 31 decembrie a anului pentru care se face desemnarea.

(4) Mijloacele financiare obținute în urma desemnării procentuale pot fi utilizate de către organizațiile necomerciale pentru scopurile care rezultă din art. 30 al Legii cu privire la asociațiile obștești și de către cultele religioase și părțile componente ale acestora pentru activități sociale, morale, culturale sau de caritate.

(5) Beneficiarii desemnării procentuale poartă răspundere potrivit legii pentru neraportarea utilizării sumelor obținute în urma desemnării procentuale și pentru utilizarea neconformă a acestor sume.

(6) Modul de calculare, reținere și transfer a desemnărilor procentuale către beneficiari, precum și controlul utilizării acestor sume se stabilește de Guvern.”

4. La articolul 20 litera z¹³) cuvintele “de utilitate publică” se exclud

5. La articolul 52 alineatul (8) cuvintele “cultele religioase și părțile componente ale acestora” se exclud

6. Codul se completează cu următorul articol:

“**Articolul 52¹**. Cultele religioase și părțile componente ale acestora

Cultele religioase și părțile componente ale acestora care utilizează contrar destinației mijloacele financiare obținute în urma desemnării procentuale restituie în buget suma utilizată contrar destinației.”

7. La articolul 83 alineatul (2), litera b) liniuța “ – direcționează un quantum procentual din impozitul pe venit calculat anual la buget;” se exclude

8. La articolul 88 alineatul (1¹) se exclude

Art.III. – Legea nr.125-XVI din 11 mai 2007 privind libertatea de conștiință, de gândire și de religie (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.127–130, art.546), cu modificările ulterioare, se completează după cum urmează:

1. La articolul 43 alineatul (4) se exclude

2. Articolul 43¹ va avea următorul cuprins:

“**Articolul 43¹**. Desemnarea procentuală

(1) Au dreptul de a beneficia de mecanismul de desemnare procentuală cultele religioase și părțile componente ale acestora care întrunesc cumulativ următoarele condiții:

- a) desfășoară activități sociale, morale, culturale sau de caritate;
- b) activează timp de cel puțin un an până la înregistrarea în lista beneficiarilor desemnării procentuale;
- c) nu au datorii la bugetul public național pentru perioadele fiscale anterioare.

(2) Cererea de participare la mecanismul de desemnare procentuală se depune la Ministerul Justiției în modul stabilit de Guvern.

(3) Mijloacele financiare obținute în urma desemnării procentuale pot fi utilizate:

a) în scopul susținerii activităților sociale, morale, culturale sau de caritate, într-un termen ce nu depășește două perioade fiscale după perioada fiscală în care a fost efectuată desemnarea. Termenul poate fi prelungit, la cerere, cu încă o perioadă fiscală, în modul stabilit de Guvern. În caz contrar, sumele se restituie la buget;

b) pentru acoperirea cheltuielilor administrative în mărime de 50% dacă suma obținută este de până la 50000 lei, 40% - între 50001 și 100000 lei; 30% - între 100001 și 500000 lei; și 25% - între 500001 lei și mai mult. Cheltuielile administrative nu pot depăși suma de 250000 lei.

(4) Cultele religioase și părțile componente ale acestora care au beneficiat de desemnări procentuale vor prezenta rapoarte de utilizare a mijloacelor financiare obținute în urma desemnării procentuale în modul stabilit de Guvern.

3. Articolul 43² va avea următorul cuprins:

“Articolul 43². Răspunderea pentru utilizarea contrar destinației sau neraportarea privind utilizarea mijloacelor financiare obținute în urma desemnării procentuale

(1) Cultele religioase, părțile componente ale acestora și persoanele cu funcții de răspundere din cadrul acestora care încalcă prevederile legale privind utilizarea mijloacelor financiare obținute în urma desemnării procentuale și nu raportează privind utilizarea acestor sume poartă răspundere în conformitate cu legislația și restituie în buget suma utilizată contrar legislației sau neraportată.

(2) Cultele religioase și părțile componente ale acestora care încalcă prevederile legale privind utilizarea mijloacelor financiare obținute în urma desemnării procentuale sau nu raportează modul de utilizare a acestora vor fi excluse de la participarea la mecanismul de desemnare procentuală pe o durată de doi ani, cu publicarea listei pe pagina web a Ministerului Justiției.”

Art.IV. Dispoziții finale și tranzitorii

1. Desemnarea procentuală va începe a fi aplicată începând cu venitul obținut în anul 2016.

2. În termen de 3 luni de la adoptarea legii, Guvernul:

– va elabora Regulamentul privind punerea în aplicare a mecanismului de desemnare procentuală;

- va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege;
- va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul de lege pentru modificarea și completarea
unor acte legislative

Prezentul proiect de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative (*Legea nr.837-XIII din 17 mai 1996 cu privire la asociațiile obștești, Codul fiscal nr.1163-XIII din 24 aprilie 1997, Legea nr.125-XVI din 11 mai 2007 privind libertatea de conștiință, de gândire și de religie*), este elaborat și înaintat în temeiul art. 73 din Constituția Republicii Moldova și art. 47 din Legea nr. 797 din 02.04.1996 pentru adoptarea Regulamentului Parlamentului, acte care stabilesc dreptul la inițiativă legislativă a Deputatului în Parlamentul Republicii Moldova.

La 18 iulie 2014, Parlamentul a adoptat Legea nr. 158 din 18 iulie 2014 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, numită convențional „Legea 2%”, prin care a fost modificat Codul fiscal, Legea cu privire la asociațiile obștești, Legea privind libertatea de conștiință, de gândire și de religie și Codul contravențional. Mecanismul de desemnare procentuală („Legea 2%”) a fost adoptat cu scopul de a spori conștientizarea publicului cu privire la sectorul asociativ, sporirea capacităților de comunicare a organizațiilor societății civile, dezvoltarea unei culturi filantropice, precum și de a contribui la sporirea durabilității financiare a organizațiilor societății civile.

Totuși, redacția actuală a așa numitei „Legi 2%” conține unele prevederi care pot afecta negativ existența și evoluția mecanismului de desemnare procentuală și, ca rezultat, durabilitatea financiară a organizațiilor societății civile. Printre acestea se numără condițiile inegale pentru asociațiile obștești și cultele religioase și părțile lor componente („entitățile religioase”) atît în accesarea mecanismului, cît și în sancționarea în caz de utilizare neadecvată a surselor; modul de întocmire a listei beneficiarilor; modul de efectuare a desemnărilor, utilizarea sumelor acumulate; precum și controlul și sancțiunile pentru folosirea neconformă a desemnărilor procentuale. Soluționarea acestor probleme poate avea loc doar prin modificarea pachetului de legi care constituie „Legea 2%”.

Scopul proiectului este de a reglementa condițiile de acces egal la mecanismul de desemnare procentuală pentru asociațiile obștești și instituțiile religioase; simplificarea modului de efectuare și utilizare a desemnărilor procentuale, includerea unor reguli adecvate și egale de raportare și sancționare în caz de utilizare neadecvată a surselor.

Astfel pentru a exclude situațiile supra menționate, precum și a spori eficiența unor acte legislative se propune modificarea și completarea acestora.

La art. 33³ alin. (3) al Legii nr. 837 din 17 mai 1996 cu privire la asociațiile obștești sunt reglementate condițiile pentru asociațiile obștești:

- (a) să demonstreze desfășurarea activității de utilitate publică potrivit art. 30, care va înlocui condiția de deținere a statutului de utilitate publică;
- (b) să demonstreze că își desfășoară activitatea timp de cel puțin 1 an și
- (c) să demonstreze că nu au datorii față de bugetul public național pentru perioadele fiscale anterioare.

În legătură cu propunerea de înlăturare a condiției de deținere a statutului de utilitate publică, proiectul propune revenirea la prevederea art. 31¹ lit. d) al Legii nr. 837 din 17 mai 1996 cu privire la asociațiile obștești înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 158 din 18 iulie 2014, excluderea art. 32² alin. (3) și a art. 32⁵ alin. (2) lit. e¹) al Legii nr. 837 din 17 mai 1996 cu privire la asociațiile obștești, precum și excluderea sintagmei „de utilitate publică” la reglementarea surselor de venit neimpozabile în art. 20 lit. z¹³) al Codului Fiscal.

Introducerea art. 43¹ alin. (1) în Legea nr. 125 din 11 mai 2007 privind libertatea de conștiință, de gândire și de religie urmărește echilibrarea cerinței de activitate de utilitate publică a asociațiilor obștești, prin care instituțiile religioase, la rîndul lor, ar trebui:

- (a) să demonstreze că desfășoară o activitate socială, morală, culturală sau de caritate – această prevedere este conformă cu art. 15 alin. (6) al Legii nr. 125 din 11 mai 2007 privind libertatea de conștiință, de gândire și de religie care prevede că statul încurajează și sprijină activitatea socială, morală, culturală și de caritate a cultelor religioase și a părților lor componente;
- (b) să demonstreze că își desfășoară activitatea timp de cel puțin 1 an; și
- (c) nu are datorii la bugetul public național pentru perioadele fiscale anterioare.

Aceleași prevederi legate de condițiile de eligibilitate ale beneficiarilor desemnărilor procentuale au fost incluse și în art. 15² alin. (3) al Codului Fiscal.

Art. 33³ alin. (2) al Legii nr. 837 din 17 mai 1996 cu privire la asociațiile obștești și art. 43¹ alin. (2) al Legii nr. 125 din 11 mai 2007 privind libertatea de conștiință, de gândire și de religie reglementează procedura de participare la mecanismul de desemnare procentuală la cererea beneficiarilor. Art. 15² alin. (4) al Codului Fiscal prevede că lista beneficiarilor va fi întocmită de Ministerul Justiției pînă la 31 decembrie a anului pentru care se face desemnarea și se publică pe pagina web a Ministerului.

Prin art. 15² alin. (1) al Codului Fiscal a fost înlocuită condiția față de contribuabili de lipsă a datoriilor la bugetul public în condiția lipsei datoriilor pentru impozitul pe venit.

În art. 15² alin. (2) al Codului Fiscal se propune limitarea posibilității de efectuare a desemnărilor procentuale la un singur mod de transfer a 2% din impozitul pe venit, între 1 ianuarie și momentul depunerii declarației pe venit, odată pe an, prin depunerea unui formular de desemnare procentuală. Prin urmare, se propune abrogarea art. 88 alin (1)¹ Cod Fiscal. De asemenea, prin depunerea formularului special de desemnare procentuală va decădea necesitatea obligării contribuabililor care doresc să efectueze desemnări procentuale să depună declarația cu privire la impozitul pe venit, astfel se propune excluderea din Codul Fiscal a art. 83 alin. (2) litera b) liniuța „– direcționează un quantum procentual din impozitul pe venit calculat anual la buget”. Astfel se simplifică modul de efectuare a desemnărilor procentuale.

Modificările stabilesc, de asemenea, competența Guvernului de a stabili modul de calculare, reținere și transfer a desemnărilor procentuale către beneficiari, precum și controlul utilizării acestor sume în art. 15² alin. (7) al Codului Fiscal

Proiectul în art. 15² alin. (5) al Codului Fiscal propune reglementarea expresă a destinației desemnărilor procentuale, și anume asociațiile obștești pot folosi aceste sume doar pentru scopurile care rezultă din art. 30 al Legii cu privire la asociațiile obștești, iar instituțiile religioase - doar pentru activități sociale, morale, culturale sau de caritate. Aceste prevederi sunt menționate și în art. 33³ alin. (3) lit. a) al Legii nr. 837 din 17 mai 1996 cu privire la asociațiile obștești și art. 43¹ alin. (3) lit. a) al Legii nr. 125 din 11 mai 2007 privind libertatea de conștiință, de gândire și de religie.

De asemenea, se propune mărirea cotei procentuale pentru cheltuielile administrative, care va descrește gradual, în funcție de suma totală obținută de către asociațiile obștești sau instituția religioasă în urma desemnării procentuale, potrivit art. 33³ alin. (3) lit. b) al Legii nr. 837 din 17 mai 1996 cu privire la asociațiile obștești și art. 43¹ alin. (3) lit. b) al Legii nr. 125 din 11 mai 2007 privind libertatea de conștiință, de gândire și de religie.

Pentru a asigura capacitatea de absorbție a desemnărilor de către beneficiari, se propune extinderea termenului în care pot fi utilizate sursele provenite din desemnarea procentuală, de la o perioadă fiscală la două perioade fiscale după perioada fiscală în care a fost efectuată desemnarea, cu posibilitatea extinderii, la cerere, cu încă o perioadă fiscală. Aceste modificări sunt incluse în art. 33³ alin. (3) lit. a) al Legii nr. 837 din 17 mai 1996 cu privire la asociațiile obștești și art. 43¹ alin. (3) lit. a) al Legii nr. 125 din 11 mai 2007 privind libertatea de conștiință, de gândire și de religie.

Se instituie un mecanism de control prin care atât asociațiile obștești, cât și entitățile religioase care au beneficiat de desemnări procentuale vor prezenta rapoarte de utilizare a mijloacelor financiare obținute în urma desemnării procentuale. Această regulă este prevăzută de art. 33³ alin. (4) al Legii nr. 837 din 17 mai 1996 cu privire la asociațiile obștești și art. 43¹ alin. (4) al Legii nr. 125 din 11 mai 2007 privind libertatea de conștiință, de gândire și de religie sunt introduse pentru a asigura transparența cheltuirii banilor publici.

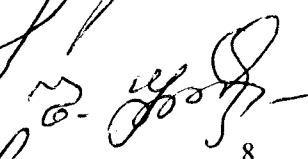
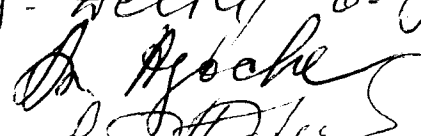
Art. 33⁴ al Legii nr. 837 din 17 mai 1996 cu privire la asociațiile obștești și art. 43² alin. (4) al Legii nr. 125 din 11 mai 2007 privind libertatea de conștiință, de gândire și de religie prevăd reguli mai dure și egale de răspundere pentru utilizarea neconformă sau neraportarea privind utilizarea desemnărilor procentuale. Astfel, atât asociațiile obștești, cât și instituțiile religioase sunt obligate să restituie la buget suma folosită cu încălcarea legislației sau sumele pentru care nu s-a efectuat raportarea utilizării lor. De asemenea, în aceste cazuri atât asociațiile obștești, cât și entitățile religioase vor fi excluse de la participarea la mecanismul de desemnare procentuală pe o durată de 2 ani.

Se propune reglementarea separată a cultelor religioase și a părților lor componente în Codul Fiscal prin separarea de prevederile art. 52 alin. (8), care reglementează activitatea asociațiilor obștești și includerea unui articol separat - art. 52¹.

Totodată, avînd în vedere faptul că este nevoie de elaborarea și adoptarea Regulamentului pentru punerea în aplicare a mecanismului de desemnare procentuală, precum și faptul că instituțiile care vor avea atribuții să-și adapteze reglementările interne, se propune prevederea ca desemnarea procentuală să înceapă a fi aplicată începînd cu venitul obținut din 2016.

Punerea în aplicare a dispozițiilor legale introduse prin Proiectul de Lege nu implică cheltuieli din contul bugetului de stat suplimentar celor punerii în aplicare a mecanismului de desemnare procentuală adoptat prin Legea nr. 158 din 18 iulie 2014.

Luînd în considerare conținutul și specificul de reglementare a proiectului, acesta se încadrează în categoria actelor legislative organice și este elaborat în conformitate cu Legea nr. 780-XV din 27.12.2001 privind actele legislative.

L. Polshovici
A. Candu /
P. Giumin /
T. Deliu /
D. Aboche /
D. Aboche /